

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-696/17-L

Název	Dům dětí a mládeže Větrník, Liberec, příspěvková organizace
Sídlo	Riegrova 1278/16, 460 01 Liberec
E-mail	marta.kultova@ddmliberec.cz
IČ	71294511
Identifikátor	691009571
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Marta Kultová
Zřizovatel	Statutární město Liberec
Místo inspekční činnosti	Riegrova 1278/16, 460 01 Liberec
Termín inspekční činnosti	20. 11. 2017 – 22. 11. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školským zařízením podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“) podle § 5 odst. 2 školského zákona a jeho naplnění v praxi.

Charakteristika

Dům dětí a mládeže Větrník, Liberec, příspěvková organizace (dále „DDM“, „zařízení“) je zaměřen na volnočasové aktivity dětí, mládeže a dospělých. Zařízení vzniklo k 1. 9. 2016 přechodem pod nového zřizovatele – Statutární město Liberec a svou činností navázalo na organizaci předchozí. DDM má příznivou polohu mimo centrum města a je velice dobře dopravně dostupný. Dalšími součástmi zařízení je Desná v Jizerských horách, Souš (turistické chaty), Oldřichov v Hájích č. p. 182 (turistická ubytovna) a Liberec, ulice 5. května 36 (V klub-nízkoprahové zařízení). DDM zároveň působí v prostorách blízkých základních a středních škol.

DDM nabízí celoroční činnost pravidelnou, příležitostnou, táborovou, individuální, spontánní a osvětovou a ve V-klubu také sociální služby. Aktuálně umožňuje pravidelné vzdělávání 1463 účastníkům ve 143 zájmových útvech („ZÚ“, „kroužek“). Tyto aktivity zajišťuje 11 interních pedagogů volného času včetně zástupkyně ředitelky a ředitelky, která svou funkci vykonává druhým rokem. Z mnoha externích pracovníků plní funkci vedoucích pravidelných zájmových útvarů 95 pedagogů, další pak krátkodobě v době pořádání letních a příměstských táborů nebo k zajišťování technické podpory kroužků či zajištění krátkodobých příležitostných akcí.

Do zájmového vzdělávání jsou integrováni také účastníci se speciálně vzdělávacími potřebami (dále „SVP“) s různým druhem postižení. Omezení je pouze v případě nutnosti bezbariérového přístupu, který budova nemá.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení je plánovité v souladu s podmínkami a možnostmi školského zařízení. Představa nové ředitelky o dalším rozvoji a zkvalitnění nabízených služeb je reálná. Vzhledem k velikosti zařízení ředitelka pověřuje pedagogy vedením jednotlivých úseků ZÚ dle zaměření. Organizační rozdělení a přidělené kompetence jsou funkční. Zpětnou vazbu plní evaluační dotazníky pro pracovníky a zákonné zástupce. Přínosem je fungující dobrá spolupráce všech zaměstnanců. Poměrně stálý je i okruh externích vedoucích kroužků.

V době inspekce interní pedagogové volného času i externí vedoucí ZÚ (kromě devíti) splňovali odbornou kvalifikaci. Externí pracovníci bez potřebné kvalifikace pracují pod odborným dohledem pedagoga volného času. Další vzdělávání pedagogů je cílené na splnění kvalifikačních předpokladů a prohlubování odborné kvalifikace. Přednost má hromadné školení s ohledem na finanční a provozní možnosti.

Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků zájmového vzdělávání jsou obsaženy ve ŠVP, ve vnitřním řádu DDM a v pracovních řádech pracoven. S nimi jsou účastníci seznamováni na začátku docházky do kroužků, o této skutečnosti jsou prováděny zápisy v denících činnosti ZÚ. Vedoucí kroužků stálým dohledem a přátelským přístupem zajišťují bezpečné a vlné prostředí pro vzdělávání a individuální podporu účastníkům poskytují dle potřeby. Do volnočasového klubu dochází i terénní pracovník.

Budova DDM je dvouposchodová, její prostory jsou maximálně využívány včetně vhodně řešených skladovacích prostor. Zařízení má k dispozici zahradu, která je ve fázi úprav odvíjejících se od finančních možností. Víceúčelové prostorné učebny jsou dle svých specifických zaměření dostatečně materiálně vybavené. K sezení je k dispozici jednotný nábytek ne vždy optimální k různým výškám účastníků. K hlavní budově DDM náleží ještě tělocvična a menší přístavěná budova (tzv. „přístavba“), kde jsou umístěna zvířata pro činnost kroužků chovatelů. Bohužel chov většího počtu zvířat v malém prostoru negativně ovlivňuje kvalitu pracovních podmínek účastníků vzdělávání.

DDM hospodaří s finančními prostředky ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Dalšími zdroji jsou výnosy z úplaty za ZÚ, finanční prostředky získané z doplňkové činnosti, z grantů a projektů Statutárního města Liberec, Libereckého kraje i MŠMT. Například v roce 2016 dotace na projekt s názvem „Zabezpečení krajských kol soutěží MŠMT“ nebo účelově vázané prostředky z MŠMT „Podpora soutěží a přehlídek v zájmovém vzdělávání“. Účelová dotace od zřizovatele umožnila provoz sběrného místa pro podrobnou separaci odpadu. Letos byly navíc získány finance z Evropských fondů a Ministerstvo kultury přispělo na pořádání soutěží. Podporující jsou sponzorské účelové dary místních firem (odměny na soutěže, materiál, pomůcky k práci v kroužcích). S finančními prostředky DDM hospodaří tak, aby zajišťovalo vhodné podmínky pro zdárný průběh a dobré výsledky své činnosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

K přijetí ke vzdělávání dochází na základě přihlášky do konkrétního ZÚ. Počet účastníků v jednotlivých kroužcích závisí na jeho zaměření a je volen tak, aby byl zajištěn maximální individuální přístup a bezpečnost práce. V případě volného místa mohou účastníci nastoupit i během školního roku. Nabídka ZÚ je široká, poměrně stabilní, poptávku jejich zaměření zjišťuje DDM přímo od účastníků. K začleňování znevýhodněných klientů dochází výběrem vhodného ZÚ. Úplata za pravidelnou činnost je stanovena dle náročnosti na vybavení a provoz jednotlivých kroužků. Její výše je určena tak, aby byla přístupná i sociálně slabším rodinám.

Obsah zájmového vzdělávání je velmi rozmanitý. DDM naplňuje svou úlohu mimoškolního volnočasového vzdělávání a zároveň prací s talenty zodpovědně. V hojně míře nabízí vzdělávání již dětem předškolního věku i formou klubu rodičů s dětmi. Pozitivní je i práce s dospělými účastníky. V případě většího zájmu je otevíráno více kroužků stejného zaměření, rozlišením je délka docházky účastníka (začátečník...).

Hojně využívaná pravidelná zájmová činnost má poměrně pestrou stálou nabídku v kroužcích, oddílech, kurzech či klubech. Rozvíjí mnoho klíčových kompetencí (pohybové, pracovní a technické dovednosti, estetické, výtvarné, hudební, přírodovědné, komunikativní apod.). Nově otevírané obory se řídí zájmem účastníků. Příležitostná činnost výchovná, vzdělávací a zájmová je realizována zejména akcemi pro veřejnost a účastníky ZÚ, preventivními programy nebo výukovými programy pro školy. Velkým přínosem je táborová činnost nabízená i pro širokou veřejnost ve formě táborů pobytových, putovních nebo příměstských po celou dobu trvání letních prázdnin. Osvětová činnost obsahuje vzdělávání vlastních externích a hlavních vedoucích nebo činnost kroužku Parlamentu mladých. Individuální činnost probíhá ve vybraných zájmových útvarech (formou individuální péče o talenty) a ve V-klubu, kde pedagogové umožňují například příležitostné doučování. Ve volnočasovém klubu jsou celoročně nabízeny spontánní činnosti a sociální služby terénních pracovníků za účelem sociální práce s cílovou skupinou rizikových dětí a mládeže.

Nabízené vzdělávání DDM zahrnuje aktivity výtvarné, rukodělné, sportovní, taneční, hudební, dramatické, technické, přírodovědné, ekologické. Délka a časový plán vzdělávání je dán jeho formou, nabídka je stanovena v přehledu pravidelných zájmových útvarů na daný školní rok uvedeného na webových stránkách DDM. Akce pro veřejnost zahrnují například „Pohádkový les“, „Maškarní bál“, „Advent“ a jiné.

Sledované aktivity v zájmových útvarech probíhaly ve vlastních prostorách dle harmonogramu. Vhodně volená činnost byla naplánovaná v návaznosti na předcházející schůzky. Účelně byly využity pomůcky. Vedoucí přistupovali ke své práci odpovědně.

S účastníky vzdělávání komunikovali přátelským způsobem. Vhodně je motivovali. Ohled na jejich specifické potřeby byl samozřejmostí. V případě potřeby poskytli individuální pomoc.

Dle charakteru ZÚ byla zastoupena skupinová i samostatná práce. Účastníci se aktivně zapojovali, projevíli samostatnost volby postupu práce, nápaditost a schopnost spolupráce. Přirozeně komunikovali, dodržovali stanovená pravidla. Viditelný byl vzájemný respekt s vedoucím kroužku. Volené metody a formy podporovaly pozitivní sebevědomí a sebevědomí účastníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Velmi široká nabídka ZÚ má výrazný vliv na zájem o docházku do DDM. Největší zájem je o kroužky keramiky, výtvarných prací a sportovního charakteru. Stálý zájem o docházku do kroužků kladně ovlivňuje také vstřícný a odborný přístup k jejich vedení. Na ukončení činnosti některých ZÚ obdrží účastníci osvědčení o absolvování.

Díky docházce na bázi dobrovolnosti, přiměřenému počtu účastníků a menšímu časovému úseku vlastního vzdělávání DDM nemusí řešit žádné dlouhodobé případy patologického chování. Vzhledem ke spektru aktivit reprezentujících DDM je výsledný efekt práce účastníků zřejmý. V rámci ZÚ je to účast v soutěžích, turnajích a závodech, pořádání mistrovství republiky, velké akce pro veřejnost, pořádání kurzů pro veřejnost, tvořivé díly, pořádání seminářů a školení pro pedagogy, výukové programy pro školy, výstavy a vernisáže.

Účastníci reprezentují práci zařízení svou účastí v různých soutěžích. Výsledky úspěšných umístění jsou viditelné i v prostorách DDM (diplomy, poháry). Z řady dosažených úspěchů je příkladem řada prvenství i na úrovni republiky nejen ve sportovních odvětvích, ale i v modelářských činnostech (úspěch i mezinárodní). Výsledky vzdělávání a mnoho informací o své činnosti uvádí DDM v Libereckém zpravodaji nebo na svých internetových stránkách.

Prospěšná a podporující je spolupráce s partnery jako jsou IQLANDIA, Technické muzeum v Liberci, obecně prospěšná společnost Maják (pronájem prostor, odborná pomoc), základní a střední školy (pronájem tělocvičen, pomoc při organizaci soutěží a olympiád), Amavet (zapůjčení robotických stavebnic), Eurocentrum Liberec, Úřad práce v Liberci (vytvoření pracovních příležitostí), místní knihkupectví (výhry pro vítěze soutěží), zřizovatel (výstavy) a mnoho dalších. Daří se součinnost se zákonnými zástupci.

ZÚ sportovního charakteru podporují u klientů rozvoj fyzické kondice, zodpovědnost za své chování a rozvoj týmové kooperace. Rukodělné práce přináší osvojení různorodých výrobních technik, výtvarné a estetické cítění a pochopení práce s různým materiálem. Divadelní a hudební kroužky rozvíjí talent účastníků a podporují jejich samostatnost a sebevědomí při různých vystoupeních na veřejnosti. ZÚ současně podporují sociální cítění, způsobilost práce ve skupině, ohleduplnost, schopnost hodnocení své práce a odpovědnost za její výsledky.

Pravidelnost docházky podněcuje k učení plnění povinností, trpělivosti a zodpovědnosti. Viditelné dovednosti účastníků i jejich zájem o pravidelnou docházku do kroužků je dokladem prospěšnosti práce DDM a zdařilého plnění stanovených cílů. Osobní přístup vedení k plánování práce, stálé hledání možností k zlepšení kvality všech aspektů důležitých pro zájmové vzdělávání, akční přístup k řešení problémových situací a viditelná úspěšnost vzdělávání účastníků dává předpoklad zdařilého vedení DDM novou ředitelkou.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Zájmové zařízení vzniklo k 1. 9. 2016 po zániku organizace předchozí. Současně byla jmenována nová ředitelka. Nové organizaci zůstaly budovy i materiální vybavení, také byly převedeny smlouvy interních a externích zaměstnanců. Nově se podařilo zčásti upravit zahradu, která slouží i pro veřejnost. Na základě dostupných finančních prostředků započala rekonstrukce ne zcela vyhovující chaty na Souši. Rozrůstá se spektrum nabízených kroužků.

Silné stránky

- Vhodné prostory pro vzdělávání. Strategická poloha.
- Nabídka zájmové činnosti od útlého věku účastníků až po dospělé.

Slabé stránky

- Ne zcela optimální podmínky pro účastníky kroužku chovatelů.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zkvalitnit podmínky pro chování zvířat, a tím přispět k optimalizaci podmínek pro vzdělávání účastníků v tzv. přístavbě. Snažit se vhodným nábytkem zohlednit výškové rozdíly účastníků při sezení v učebnách.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 30. 6. 2016, s účinností od 1. 9. 2016
2. Informace o právnické osobě z výpisu z rejstříku škol a školských zařízení <https://profa.uiv.cz/rejskol/> ze dne 17. 11. 2017
3. Jmenování do funkce ředitelky Domu dětí a mládeže Větrník, Liberec ze dne 15. 6. 2016 s účinností od 1. 9. 2016 na dobu určitou 6 let
4. Přehled zájmových útvarů na rok 2017/2018
5. Deníky zájmových útvarů ve školním roce 2017/2018
6. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a dlouhodobý plán DVPP 2017/2018 ze dne 2. 10. 2017
7. Výroční zpráva 2016/2017 ze dne 30. 9. 2017
8. Plán kontrolní činnosti pro školní rok 2017/2018
9. Přihlášky do zájmových útvarů na školní rok 2017/2018
10. Zápis z pracovních porad v roce 2017/2018
11. Školní vzdělávací program 2017/2018
12. Kniha úrazů
13. Organizační řád s platností od 1. 9. 2016
14. Vnitřní řád s účinností od 1. 9. 2017
15. Vnitřní řád V-klubu při DDM Větrník s účinností od 2. 10. 2017
16. Provozní řády pracoven ze dne 1. 9. 2017
17. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků na školní rok 2017/2018 – 11 interních pracovníků
18. Doklady o získání požadované odborné kvalifikace - 95 externistů
19. Dokumentace k hodnocení BOZ a PO
20. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Blanka Hornová, školní inspektorka

Mgr. Blanka Hornová v. r.

Bc. Jana Čermáková, kontrolní pracovnice

Bc. Jana Čermáková v. r.

Mgr. Yveta Svobodová, přizvaná osoba

Mgr. Yveta Svobodová v. r.

V Liberci 4. 12. 2017

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Marta Kultová, ředitelka školy

Mgr. Marta Kultová v. r.

V Liberci 14. 12. 2017